

OYSTER PERPETUAL
YACHT-MASTER II

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMIDIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 3. desember 2014 | 34. tölublað | 10. árgangur

Sími: 512 5000 | [visir](http://www.visir.is) www.visir.is

FYRSTA
FLOKKS
ÞJÓNUSTA

GuðjónÓ
VISTVÆNA PRENTSMÍÐJAN

DEILT UM ÖLL STÓRU VERKEFNI LANDSNETS

- Fyrirtækið áætlað að tafir á framkvæmdum við raforkuflutningakerfið geti kostað þjóðarþúið um sex milljarða króna á ári.
- Sprengisandslínan er eitt þeirra fimm stóru verkefna sem Landsnet undirbýr nú.
- Guðmundur Ingi Ásmundsson, aðstoðarforstjóri fyrirtækisins, undirritar í dag samning um kaup á 200 milljóna króna jarðstreng sem verður lagður út í Helgavík.

2.500 milljóna velta Sagafilm

Velta kvikmyndaframleiðslufyrirtækisins Sagafilm jókst úr 1.077 milljónum króna árið 2012 í 2.485 milljónir króna árið 2013.

Guðný Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri félagsins, segir að veltuaukningin stafi af því að verkefni fyrir erlenda framleiðendur hafi verið mörg á árinu 2013, en verkefnastaðan sé ólík á milli ára. Þessi gríðarlega veltuaukning skilaði þó ekki auknum hagnaði fyrirtækisins. Hagnaðurinn var 66 milljónir króna árið 2013 en 96 milljónir árið á undan. → **SÍÐA 2**

Tryggja hreint vatn í Teheran

Útbúnaður og mælitæki Stjórnu-Odda eru notuð til þess að hafa eftirlit með drykkjarvatni í Teheran í Íran. Framleiðsla þessa nýsköpunarfyrirtækis er mikilvægur liður í að tryggja íbúum Teheran, sem eru um 15 milljónir talsins, hreint drykkjarvatn. Forsvarsmenn fyrirtækisins eru mjög stoltir af samvinnunni. → **SÍÐA 4**

Reynslubolti í nýsköpun

Benedikt Skúlason, stofnandi og framkvæmdastjóri Lauf Forks, hefur unnið víða við nýsköpun, meðal annars hjá Össuri og Marorku.

„Ég fór til Össurar af því að ég hafði brennandi áhuga á að hanna áþreifanlegur vörur úr koltrefjum og ég vann á koltrefjadeild fyrirtækisins í um það bil ár. Síðar stofnaði ég Lauf,“ segir Benedikt. → **SÍÐA 8**

STJÓRNAR-
MADURINN

@stjornarmadur

Stjórnarmanninum þykir sem málaferli Vincents Tchenguiz gegn Kaupþingi og Grant Thornton hafi ekki vakið mikla athygli. → **SÍÐA 12**

Sjónmælingar í Optical Studio

Tímamantanir í síma:

Optical Studio í Smáralind, 5288500

Optical Studio í Keflavík, 4213811

Optical Studio í Leifsstöð, 4250500

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSTÖÐ • KEFLAVÍK

Sérstakt sukk

Skjóðan

SÉRSTAKUR SAKSÓKNARI hefur allt frá hrúni haft her manna í fullu starfi við rannsókn og saksókn hrunmála og að auki hafa menn í fullu starfi annars staðar verið í umfangsmikilli verk-takavinnu fyrir sérstakan og þegið milljónir og jafnvel milljónatugi ofan á dagvinnulaunin sín.

SÉRSTAKA ATHYGLI VEKUR að verk-takagreiðslur til Jóns H.B. Snorrasonar, aðstoðarlöggreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu, hafa numið rúmlega 18 milljónum frá árinu 2010. Sigurður Tómas Magnússon lagaprófessor við Háskólann í Reykjavík, fær nokkru hærri greiðslur en aðstoðarlöggreglustjórinn, eða ríflega 51 milljón frá árinu 2009. Telst það kannski ekki fullt starf að vera aðstoðarlöggreglustjóri á höfuð-

borgarsvæðinu eða lagaprófessor við Háskólann í Reykjavík? Er svo lítið að gera í vinnunni að menn geti varið tugum stunda í mánuði hverjum í vinnu annars staðar?

RÖK ÓLAFS ÞÓRS HAUSSONAR, sérstaks saksóknara, fyrir þessum verkkaupum eru þau að viðkomandi lögfræðingar búi yfir dýrmætri reynsu af undirbúningi umfangsmikilla sakamála. Sérstakur saksóknari á væntanlega við að hann treysti því að þessir tveir lögfræðingar hafi lært af mistökum vegna þess að árangur af saksóknarastörfum þeirra fram til þessa hefur í besta falli verið hóflegur.

JÓN H.B. SNORRASON var yfirmaður efnahagsbrotadeildar ríkislöggreglustjóra. Á ferli hans þar ber hæst stóra málverkamálið, sem eyðilagðist vegna

klúðurs af hálfu deildarinnar. Baugs-málið klúðraðist nær fullkomlega í höndum efnahagsbrotadeildar Jóns H.B. og var flestum ákæruatriðum vísað frá dómi vegna þess hve óskýr og illa framsett ákæran var.

SIGURÐUR TÓMAS MAGNÚSSON tók við saksókn Baugs málsins eftir klúðrið og endurákærði. Lítil frægðarför varð úr þeirri saksókn og niðurstaða Baugs málsins fyrir Hæstarétti varð sú að nær ekkert stóð eftir af upphaflegum ákæruvefnum og kærandi málsins hlaut dóm til jafns á við upphaflegan höfuðsakborning og dómurinn felldi nær allan málskostnað á ríkið.

PETTA ERU SÉRFRÆÐINGARNIR sem Sérstakur saksóknari greiðir milljónatugi fyrir sérfræðiaðstoð og kann það að skýra ýmsan máltilbúnað

af hálfu embættisins. Sakamál eru byggð á kærnum sem embættinu berast en lítt rannsókuð sjálfstætt. Sérstakur saksóknari virðist hafa tekið að sér að vera refsivöndur í þágu hins nýja íslenska fjármálakerfis gegn einstaklingum og lögaðilum, sem stunduðu viðskipti á Íslandi fyrir hrun en eru ekki í hópi vildarvina fjármálakerfisins eftir hrun.

PETTA HLÝTUR að teljast alveg sérstakt sukk og vandséð að til hagsbóta sé fyrir endurreisn íslensks atvinnu- og viðskiptalífs eftir hrun. En sérstakur er náttúrulega með reynslubolta í vinnu við þetta á verk-takagreiðslum.

SKJÓÐAN er frekju- og leiðindaskjóða, sem lætur ekkert mannlegt sér óviðkomandi.

Gengi félaga í Kauphöll Íslands

9
Á UPPLÉIÐ
Félög sem hækkuðu í verði

4
Á NIÐURLEIÐ
Félög sem lækkuðu í verði

1
STÓÐU Í STAÐ
Félög sem stóðu í stað

MESTA HÆKKUN

ÖSSUR
62,0% frá áramótum

N1
15,5% í síðustu viku

MESTA LÆKKUN

BANK NORDIC
-18,5% frá áramótum

NÝHERJI
-1,7% í síðustu viku

Aðallisti Kauphallarinnar | Nasdaq OMX Iceland

Félag	Gengi í gær	Frá áramótum	Vikubreyting
Bank Nordic (DKK)	106,0	-18,5%	0,0%
Eimskípafélag Íslands	231,50	-11,6%	2,4%
Fjaraskipti (Vodafone)	36,90	35,4%	-1,2%
Hagar	42,25	10,0%	-1,3%
HB Grandi*	35,80	29,2%	15,3%
Icelandair Group	19,80	8,8%	4,5%
Marel	132,50	-0,4%	1,1%
N1	23,45	24,1%	15,5%
Nýherji	5,65	54,8%	-1,7%
Reginn	14,10	-9,3%	-1,5%
Sjóvá*	11,97	-11,3%	0,2%
Tryggingamiðstöðin	26,55	-17,2%	2,3%
Vátryggingafélag Íslands	8,89	-17,6%	0,7%
Össur	371,00	62,0%	1,6%
Úrvalsvisitalan OMX18	1.282,02	1,8%	2,9%
First North Iceland			
Century Aluminum	3.500,00	204,3%	0,0%
Hampiðjan	20,70	56,2%	-1,4%
Sláturfélag Suðurlands	1,85	51,6%	0,0%

*upphafsverð m.v. útboð í apríl

Velta Sagafilm jókst um tæp 150 prósent

Velta kvikmyndaframleiðslufyrirtækisins Sagafilm fór úr tæpum 1.100 milljónum króna árið 2012 í tæpar 2.500 milljónir árið eftir. Veltuaukningin skýrist fyrst og fremst af stórum erlendum verkefnum.

AFPREYING

Jón Hákon Halldórsson | jonhakon@frettabladid.is

Velta kvikmyndaframleiðslufyrirtækisins Sagafilm jókst úr 1.077 milljónum króna árið 2012 í 2.485 milljónir króna árið 2013, samkvæmt ársreikningi félagsins. Þetta er aukning um næstum 150 prósent á milli ára.

Guðný Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri félagsins, segir að veltuaukningin stafi af því að verkefni fyrir erlenda framleiðendur hafi verið mörg á árinu 2013, en verkefnastaðan sé ólík á milli ára. Þessi gríðarlega veltuaukning skilaði þó ekki auknum hagnaði fyrirtækisins. Hagnaðurinn var 66 milljónir króna árið 2013 en 96 milljónir árið á undan. „Þetta er rosalega misjafnt eftir ári, bara eftir því hvaða verkefni eru í gangi. En við vorum með stórt bandarískt verkefni sem heitir Interstellar og er núna í bióhúsunum. Við vorum að þjónusta það á Íslandi. Svo vorum við með stórt verkefni sem heitir Dead-snow sem var fyrir norskt framleiðslufyrirtæki. Það er mynd sem var sýnd hér á landi fyrr á árinu. Síðan vorum við með kanadískt verkefni sem hét Pawn Sacrifice

MATTHEW MCCONAUGHEY Leikstjórinn Christopher Nolan ákvað að taka upp myndina Interstellar hér á landi. Sagafilm aðstoðaði við tökurnar.

og fjallaði um Bobby Fischer. Við vorum líka með rússneskt verkefni sem hét Calculator og er að fara að koma í kvikmyndahús í Rússlandi núna á næstu mánuðum,“ segir Guðný. Tekjur fyrirtækisins vegna Interstellar námu um 700 milljónum og tekjur af Dead-snow voru 600 milljónir. „Þannig að veltan samanstendur rosalega mikið af þessum erlendum verkefnum,“ segir Guðný. Hún segir að minna hafi verið um erlend verkefni í ár, en

íslensku verkefni hafi verið þeim mun fleiri. Guðný bendir á að Ísland hafi verið mjög vinsælt að undanförunu þegar kemur að þjónustu við erlenda kvikmyndagerðarmenn. Þetta megi sjá á veltutölum við iðnaðinn í heild. „En það sorglega í þessu er að á meðan erlendu verkefni eru að vaxa svona mikið er niðurskurður í Kvikmyndasjóði. Sem þýðir að það er ekki jafn mikil framleiðsla á íslensku efni,“ segir hún.

Dagatal viðskiptalífsins

MIÐVIKUDAGUR 3. DESEMBER
Þjóðskrá - Fasteignamarkaðurinn í mánuðinum eftir landshlutum

FÖSTUDAGUR 5. DESEMBER
Seðlabanki Íslands - Helstu liðir í efnahagsreikningi og gjaldeyrisforði
Hagstofan - Landsframleiðslan á 3. ársfjórðungi 2014
Hagstofan - Gistinætur á hótelum í október 2014

ÞRIÐJUDAGUR 9. DESEMBER
Þjóðskrá - Fjöldi þinglýstra leigu-

Allar markaðsupplýsingar eru aðgengilegar á vísir

samninga um íbúðarhúsnæði eftir landshlutum
Hagstofan - Fjármál hins opinbera á 3. ársfjórðungi 2014

MIÐVIKUDAGUR 10. DESEMBER
Seðlabanki Íslands - Vaxtaákvörðunardagur
Hagstofan - Efnahagslegar skammtátölur í desember 2014

FÖSTUDAGUR 12. DESEMBER
Hagstofan - Vísitala launa á 3. ársfjórðungi 2014

Keyrðu upp afköstin með frábærum vinnufélögum

The power to do more

P2314H

OPTIPLEX 3020SF#05

Tölva: 104.990 kr.
Skjár: 32.990 kr.

advania.is/vinnufelagar

Hafðu samband í síma **440 9010** eða í tölvupósti á sala@advania.is

*Sérverð, gildir meðan birgðir endast.

advania
Welcome to IT

Þjónusta við fyrirtæki

Við bjóðum fyrirtækjum sérþekkingu

Okkar vinna snýst um að þín vinna gangi vel. Við leggjum okkur fram um að setja okkur vel inn í það sem þú ert að gera, og þó að við þekkjum kannski ekki viðfangsefnið í þínu starfi jafn vel og þú, þá vitum við hvað starfið gengur út á.

Starfsfólk Íslandsbanka býr yfir áratuga reynslu í þjónustu við sjávarútveginn og hjá bankanum starfar stór hópur fólks með sérþekkingu á greininni. Þannig getum við ávallt tryggt fyrirtækjum í þessari undirstöðuatvinnugrein þjóðarinnar þá bankaþjónustu sem hún þarfnast.

Þekking sprettur af áhuga.

Hallgrímur Magnús Sigurjónsson hefur yfir 30 ára reynslu af sjávarútvegi og fjármögnun fyrir fyrirtæki í sjávarútvegi.

Hallgrímur Magnús er útibússtjóri hjá Íslandsbanka á Ísafirði.

Vatnsforði íbúa í Teheran vaktaður með hugviti frá íslensku fyrirtæki

Fyrirtækið Stjörnu-Oddi hefur gert samning við Írana um að mælitæki fyrirtækisins sé notað til að vakta vatnsforða íbúa Teheran. Um 15 milljónir búa á svæðinu. Mikil viðurkenning að mati forsvarsmanna fyrirtækisins.

NÝSKÖPUN

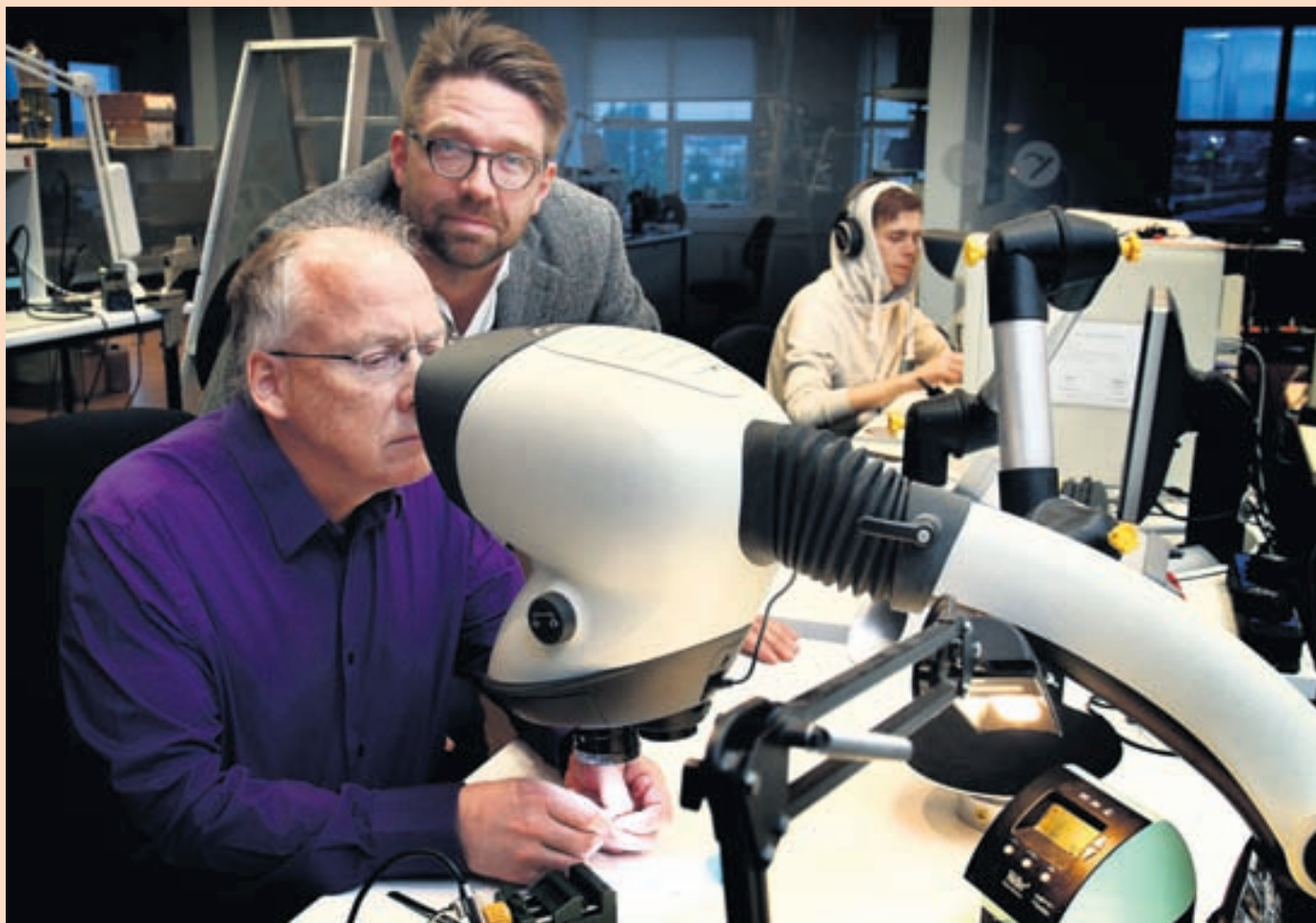
Sveinn Arnarsson | sveinn@frettabladid.is

Útbúnaður og mælitæki Stjörnu-Odda eru notuð til að hafa eftirlit með drykkjarvatni í Teheran í Íran. Framleiðsla þessa nýsköpunarfyrirtækis er mikilvægur liður í að tryggja íbúum Teheran, sem eru um 15 milljónir talsins, hreint drykkjarvatn. Forsvarsmenn fyrirtækisins eru mjög stoltir af þessari samvinnu og hún gefur fyrirtækinu mikla möguleika hvað varðar áframhaldandi vöruþróun.

„Þetta er mjög skemmtilegt verkefni sem felst í því að okkar mælitæki eru fengin til að vakta vatnsforða fyrir svona margt fólk. Það búa um 15 milljónir manna á svæðinu sem er um fimmtugfaldur fjöldi Íslendinga. Þarna eru við liður í því að sinna ákveðinni grunnþörf fólks, sem er að hafa aðgang að hreinu vatni, allt frá börnum og unglíngum til vinnandi fólks og gamlanna, af þessu eru við mjög stoltir,“ segir Sigmar Guðbjörnsson, framkvæmdastjóri Stjörnu-Odda.

Fyrirtækið hefur verið að þróa mælitæki í rannsóknunum á lífríki í sjó, vötnum og á landi og er þetta því kærkomin nýjung í flóru fyrirtækisins. Snorri Guðmundsson, sölu- og markaðsstjóri Stjörnu-Odda, segir að megináhersla fyrirtækisins sé í þróun búnaðar fyrir rannsóknarstörf ýmiskonar. „Í raun og veru eru við að hanna og þróa mælitæki fyrir rannsóknariðnað, sem aðallega eru notuð af alþjóðlegum rannsóknarstofnunum, háskólum og vísindamönnum vítt og breitt um heiminn. Tækin okkar eru notuð til að safna gögnum í ferskvatni og sjó og einnig höfum við verið að þróa búnað í rannsóknum á lyfjum og hvaða áhrif ný lyf hafa á dýr,“ segir Snorri. „Til að mynda kemur útbúnaður okkar mikið við sögu þegar nýtt bóluþefni kemur á markað og var mikið notaður í tengslum við þróun lyfja við fuglflensu þegar hún geisaði.“

Snorri segir það hafa tekið nokkurn tíma að koma á þessum samningi við Íran. Meðganga samnings-

VIÐ RANNSÓKNIR Megináherslan í störfum Stjörnu-Odda er í framleiðslu búnaðar fyrir rannsóknir. FRETTLAÐID/GVA

ins hafi tekið um nýu mánuði. Ferlið hafi tekið langan tíma vegna mikillar pappírsvinnu. „Eins og menn vita þá eru takmarkanir á sölu á afurðum til Írans. Við förum allar réttar boðleiðir í sölnunni, sendum upplýsingar í gegnum hið opinbera. Þau höft sem eru á innflutningi til Írans eru að einhverju leyti með manneskjulegt andlit. Þarna eru við að hjálpa til þess að hinn almenni borgari fái hreint vatn og við erum afar stoltir af þessu. Vegna þessa þá hafa höftin ekki áhrif á okkur en búa til nokkra pappírsvinnu.“

Að mati Snorra er þessi samningur ákveðin viðurkenning á starfi fyrirtækisins og eykur tiltrú á önnur verkefni. „Þessi samningur

snýst um annað en miklar upphæðir, upphæð samningsins er hófleg að því leyti til. Hins vegar mun hann vera til hagsbóta fyrir okkur á þá vegu að hann eykur tiltrú á okkur og viðurkenningu, að hægt sé að nýta okkar búnað með mismunandi hætti. Við vonum að með þessu og kynningu á mælitækjum okkar geti fleiri bitað á agnið og viljað samstarf við okkur.“

Snorri telur að það umhverfi sem fyrirtæki búi við á Íslandi sé alls ekki til hagsbóta fyrir íslenskt atvinnulíf. Fyrirtæki séu seld erlendis og flutt eða þá að eignarhaldið færast til útlanda með tilheyrandi tekjutapi ef arður verður greiddur af fyrirtækjum. Sú

umgjörð sem sé nú við lýði sé mikið áhyggjuefni.

„Við erum nýsköpunarfyrirtæki og stór hluti af okkar veltu fer í rannsóknir og þróunarstarf. Það er ekkert launungarmál að við hefðum það örugglega mun betra ef við værum annars staðar en á Íslandi. Hins vegar erum við allir Íslendingar og viljum vera hér. En vissulega eru ákveðin áhyggjuefni í loftinu almennt í íslensku atvinnulífi. Við erum að þróa búnað til að rannsaka lífríki sjávar og því miður eru rannsóknir þar skornar niður í ekki neitt hér á landi. Það gerir okkur erfitt fyrir í þróun þar sem enginn er í návígi við okkur að nota búnað okkar til að þróa með okkur tækin.“

“Við erum nýsköpunarfyrirtæki og stór hluti af okkar veltu fer í rannsóknir og þróunarstarf. Það er ekkert launungarmál að við hefðum það örugglega mun betra ef við værum annars staðar.

Galli í Toyota-bílum hér á landi:

Hundruð bíla innkölluð

Toyota á Íslandi innkallar 613 bíla af gerðunum Auris, Corolla, Urban Cruiser og Yaris. Þeir bílar sem eru innkallaðir eru af árgreiðinni 2008-2014. Innköllunin hefur verið tilkynnt til Neytendastofu.

Ástæða innköllunarinnar er að olíusori úr túrbínu sem á að fara inn á vélina gegnum sogkerfið og brenna þar með eldsneytinu getur safnast saman í eftirkæli.

Ef þessi uppsafnaði olíusori losnar skyndilega getur það leitt til þess að brunahólf fyllist. Ef brunahólf fyllist stoppar vélin og brotnar sem getur leitt til hættu í akstri. Til að koma í veg fyrir þetta þarf að breyta eftirkæli í sumum af þessum bílum og uppfæra tölvuforrit í öðrum.

Eigendur Toyota-bíla sem framleiddir eru á þessum árum munu á næstunni fá sent bréf vegna þessarar innköllunar.

-jhh

KPMG

cutting through complexity

FRÓÐLEIKSFUNDUR

Ferðapjónustan ER að fara í vaskinn

4. des. | kl. 8:30 | Borgartúni 27

KPMG í samstarfi við SAF stendur fyrir morgunverðarfundi um nýframkomnar breytingatillögur á lögum um virðisaukaskatt sem fela í sér grundvallarbreytingar á virðisaukaskattsumhverfi ferðapjónustunnar.

Skráning á kpmg.is

MARKHÓPADREIFÐUR FJÖLPÓSTUR HVAÐ ER ÞAÐ? *Fyrir jólin!*

Brúar bilið á milli fjölpósts og markpósts og sameinar því kosti beggja leiða sem ódýr og markviss leið til að ná í rétta hópinn.

- Nýtir dreifingargrunn Póstdreifingar til að flokka hverfi niður eftir hinum ýmsu breytum.
- Gefur möguleika á að ná til rétta hópsins samkvæmt staðfestri tölfræði varðandi búsetuform og mögulegri kaupgetu.

- Til dæmis er Ingimundur forstjóri líklegri til þess að kaupa demantsskreytta velúrinniskó en Jobbi á verkstæðinu... ekki satt?

Versta auglýsta
vöru úr fjölpósti *

* Samkvæmt Kenni Gallup lesa 61% fjölpóst af þeim kaupum 22% auglýsta hlut/pjónusta.

Í fyrsta sinn er í boði þjónusta sem sameinar kosti bæði fjölpósts og markpósts þar sem hnitmiðað skilaboð og hagkvæmt verð er lykillinn að árangri! 😊

61%
Skoða fjölpóst

29%
Skoða sjaldan fjölpóst

10%
Skoða aldrei fjölpóst

Þantið tímanlega dreifingu fyrir jólin?

Póst dreifing

STJÓRNSTÖÐ LANDSNETS Guðmundur Ingi Ásmundsson, aðstoðarforstjóri Landsnets, segist vona að framkvæmdir við Suðurnesjalínu 2 geti hafist á næstu mánuðum.

FRÉTTBLAÐIÐ/GVA

Landsnet áætlað að tafirnar geti kostað um sex milljarða á ári

Aðstoðarforstjóri Landsnets segir deilt um öll stærri verkefni fyrirtækisins. Af þeim sökum gangi illa að efla flutningskerfi raforku hér á landi. Undirritar í dag 200 milljóna samning um kaup á raflínunum fyrir kísilver United Silicon.

ORKUMÁL

Haraldur Guðmundsson
haraldur@frettbladid.is

Við höfum ekki getað farið í nauðsynlegar framkvæmdir vegna þess að það eru deilur um öll stærri verkefni okkar sem eiga að efla flutningskerfið hér á landi. Þessi verkefni hafa því tafist og það má áætla að kostnaður þjóðarþúsins vegna þess muni nema að meðaltali um sex milljörðum króna á ári næstu árin ef ekkert verður að gert," segir Guðmundur Ingi Ásmundsson, aðstoðarforstjóri Landsnets.

Fyrirtækið undirbýr nú fimm stórvirkefni sem eiga að bæta flutningskerfi raforku og tryggja að íbúar og fyrirtæki á landsbyggðinni geti búið við sömu kjör og suðvesturhornið þar sem kerfið er sterka.

Eitt verkefnanna snýr að áformum Landsnets og Vegagerðarinnar um að hefja umhverfismat á háspennulínu um Sprengisand og framkvæmdum við nýjan Sprengisandsveg. Verkefnið hefur verið harðlega gagnrýnt að undanförunum en fyrirtækinu bærust samtals 33 athugasemdir, þar sem áformin eru ýmist gagnrýnd eða studd, um drög að tillögu að matsáætlun vegna lagningar háspennulínuna og náttúruverndarsamtök Íslands og Landvernd hafa, ásamt öðrum, krafist þess að fyrirtækin falli frá áformunum og sagt þau fela í sér óafturkræf áhrif sem eigi eftir að kljúfa hálendið í tvennt.

Þyrfti að tvöfalda byggðalínuna

„Sprengisandslínuna hefur þann kost að hún er stýsta leiðin milli Norðurlands og Suðurlands og langhagkvæmasti

kosturinn því þetta er einungis 220 kílómetra leið. Það er ýmislegt sem bendir til þess, ef maður horfir til varanlegra umhverfisáhrifa, að hún sé álitlegur kostur út frá umhverfismælikvörðum. Umræðan um hálendið er þó svolítið sérstök og meira tilfinningaleg og ímyndarlegs eðlis og að einhverju leyti byggð á hagsmunum þeirra sem vilja vera þarna og njóta náttúrunnar og öll þessi sjónarmið eru skiljanleg," segir Guðmundur.

Landsnet vill fara í framkvæmdir við Sprengisandslínuna vegna þess að byggðalínuna, sem var tekin í notkun árið 1984, ber ekki lengur alla þá raforku sem flytja þarf á milli landshluta. Fari svo að línan um Sprengisand, sem á að kosta um 12 milljarða króna, verði ekki að veruleika, og þær tengingar við þá línu sem þyrfti að fara í á Norðurland og Austurlandi, þá þyrfti að sögn Guðmundar að tvöfalda byggðalínuna.

„Þetta eru valkostir sem við erum að undirbúa og gera umhverfismat á ákveðnum þáttum til þess að menn geti rætt þetta á yfirvegaðri hátt en nú er. Það er ekki búið að taka nein- ar ákvarðanir í raun og veru um hvaða framkvæmdir verður ráðist í. Áður en það verður gert þarf að veita og meta valkostina og ná viðtækri sátt.“

Hin fjögur verkefni sem einnig er deilt um tengjast áformum Landsnets um nýja háspennulínu frá Hafnarfirði og út á Reykjanes, svokallaða Suðurnesjalínu 2, og einnig Blöndulínu 3, Kröfúlínu 3 og háspennulínu sem á að ná frá Kröflu til Akureyrar. Framkvæmdir við Suðurnesjalínuna hafa tafist og þá meðal annars vegna þess að ekki hefur fengist leyfi fyrir fram-

RAFLÍNUR Það tæki um þrjú ár að reisa háspennulínuna um Sprengisand. Reisa þyrfti vinnubúðir á hálendinu og verkið í heild myndi kostað um 12 milljarða króna.

FRÉTTBLAÐIÐ/VILHELM

kvæmdinni hjá öllum þeim sveitarfélögum sem línan á að liggja um.

„Við vonumst eftir því að geta farið fjótlega að vinna á Suðurnesjunum en hin málin eru komin styttra og ég á ekki von á að það komi verulegur skriður á þau fyrr en raforkulögin og þingsályktunartillagan um stefnu stjórnvalda um lagningu raflína fara í gegn.“

Helmingur raflína í jörðu 2020

Frumvarp um breytingar á raforkulögum, sem Guðmundur nefnir, var ásamt þingsályktunartillögunni lagt fram á Alþingi í haust af Ragnheiði Elínu Árnadóttur, iðnaðar- og viðskiptaráðherra. Í frumvarpinu er kveðið á um hvernig standa eigi að gerð kerfisáætlunar um uppbyggingu flutningskerfisins. Samkvæmt tillögunni verður stefnt að því að samanlagt heildarhlutfall jarðstrengja í landshluta- og meginflutningskerfinu verði orðið að minnsta kosti helmingur af lengd allra raflína árið 2020. Hlutfallið á að vera komið upp í 80 prósent árið 2035.

Guðmundur fór í gær á fund atvinnuveganefndar Alþingis til að gera grein fyrir athugasemdum Landsnets varðandi frumvarpið og þingsályktunartillöguna.

„Frumvarpið er niðurstaða úr málaþögn á milli okkar og sjónarmiða sveitarfélaga og við styðjum það óbreytt. Grunnurinn á bak við þessi lög er að menn ætla í upphafi að vanda mjög vel til verka, þetta er þung og mikil áætlanagerð, og felur í sér mun vandaðri vinnubrögð en áður og samráð við alla hagsmunaaðila á fyrstu stigum málsins. Að okkar mati er mjög mikilvægt að öll þessi vinna fái einhverja niðurstöðu áður en lengra er haldið og við munum leggja áherslu á það,“ segir Guðmundur.

Hann segist einnig vera ánægður með þingsályktunartillöguna og að hún innihaldi margar jákvæðar breytingar. Hann bendir á hversu stórt skref það sé að setja 80 prósent af öllum raflínum í jörðu en telur markmiðið raunhæft.

„Það byggist á því að það er verið

að horfa á raforkukerfið í heild og það er gríðarleg þróun í raflínum, bæði í dreifi- og flutningskerfinu, og það er jafnvel orðið hagkvæmara að setja línurnar í jörðu. Að öðru leyti höfum við ekki skoðun á því hversu langt menn eigi að ganga í því að veita aukið fjármagn í jarðstrengi því á hæstu spennu er það mun dýrara en á lægstu. Við höfum ekki skoðun á því hversu langt skal ganga, það er Alþingis að ákveða,“ segir Guðmundur og heldur áfram:

„En náí þessi mál í gegn verður það að okkar mati farsæll endir þar sem sátt ríkir um að gefið verði eftir í sambandi við umhverfið og að menn sætti sig þá við herra flutningsverð.“

Lögin og þingsályktunartillagan hafa verið gagnrýnd fyrir að ganga ekki nógu langt í að tryggja innleiðingu jarðstrengja og að skerða þau skipulagsvöld sem sveitarfélög hafa þegar kemur að lagningu raflína.

„Að okkar mati er það ekki rétt. Þarna er verið að auka mjög samráð við sveitarfélögin og alla hagsmunaa-

„Það er ekki búið að taka neinar ákvarðanir í raun og veru um hvaða framkvæmdir verður ráðist í. Áður en það verður gert þarf að veða og meta valkostina og ná víðtækri sátt.“

aðila og rannsóknir og þróunarvinnuna og verið er að færa samráðið framár í ferlið en hefur verið.“

Tjónið eykst og eykst

Guðmundur segir að fyrrnefndur kostnaður þjóðarbúsins vegna flutningskerfisins eigi eftir að aukast ár frá ári.

„Kostnaður vegna rekstrartruflana mun halda áfram að vaxa og einnig vegna yfirlestunar, það er að segja þegar við erum að takmarka flutninginn. Einnig hefur þetta í för með sér að virkjanirnar koma ekki orkunni til þeirra sem nota hana og orkan sem tapast í kerfinu mun aukast,“ segir Guðmundur. Hann bætir við að fyrirtæki og heimili mæti oft raforkuskorti með því að brenna olíu.

„Sem er stórt umhverfismál í sjálfu sér. Tjónið eykst og eykst ef ekkert verður að gert og það er ekki bara tjón Landsnets heldur einnig fyrirtækja, heimila og orkuframleiðenda sem verða fyrir truflunum.“

Einnig er mikilvægt, að sögn

Guðmundar, að koma á stöðugleika í fjármálaumhverfi Landsnets. Fyrirtækið er í einokunarstöðu og Orkustofnun setur því tekjuramma og Guðmundur segir gjaldskrá Landsnets endurspegla það.

„Það er sett þak á arðsemi okkar. Þessi mörk hafa ekki enn verið fest í sessi og við erum því ekki enn farin að sjá neinn stöðugleika í þessum ákvörðunum þrátt fyrir að fyrirtækið sé að verða níu ára gamalt. Það er mikilvægt fyrir okkur sem erum að stjórna fyrirtækinu að hafa fast land undir fótum svo að aðgerðir okkar verði markvissar. Arðsemin þarf að vera þess eðlis að við séum í stakk búin til að takast á við þau miklu verkefni sem fram undan eru.“

Eins og komið hefur fram tekur Guðmundur við starfi forstjóra Landsnets um næstu áramót af Þórði Guðmundssyni. Guðmundur hefur starfað hjá fyrirtækinu frá stofnun þess árið 2005 og vísar aðspurður í það að nýjum stjórnendum fylgi alltaf einhverjar breytingar.

„Ég er búinn að vera lengi í þessum bransa og gjörþekki hann. Ég er að taka við góðu búi, reksturinn hefur verið góður og hér er mikið af hæfu starfsfólki. Ég vonast til þess að með nýjum tækjum, tólum og reglum og áherslum náum við að halda áfram og byggja kerfið upp til framtíðar og tryggja þá þennan mikilvæga hlekk því flutningskerfið er miðjan í þessari orkukeðju okkar. Hér á Íslandi er algjörlega einstakt tækifæri í að byggja upp raforkukerfi sem er algjörlega endurnýjanlegt en þá þarf að efla flutningskerfið svo að keðjan gangi vel smurð.“

VIÐ STÓRF Guðmundur Ingi tekur við starfi forstjóra Landsnets um næstu áramót.

FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

SAMIÐ UM JARÐSTRENG FYRIR KÍSILVER UNITED SILICON Í HELGUVÍK

Landsnet hefur samið við þýska fyrirtækið Nexans um kaup á níu kílómetra löngum jarðstreng sem á að tengja fyrirhugað kísilver United Silicon í Helguvík við raforkuflutningskerfið. Strengurinn verður lagður úr Fitjum við Njarðvík út í Helguvík en samkomulag

Landsnets og Nexans hljóðar upp á tæplega 1,3 milljónir evra, jafnvirði um 200 milljóna króna.

„Nú er unnið af kappi að undirbúa nýtt tengivirki í Helguvík sem ris við hlið kísilversins,“ segir Guðmundur en hann mun undirrita samninginn í dag.

Í HELGUVÍK Strengurinn getur flutt um 160 megavött og verður lagður næsta sumar.

FRÉTTABLAÐIÐ/EFTR

SUBARU
Confidence in Motion

SUBARU OUTBACK

FJÓRHJÓLADRIFINN – SJÁLFSKIPTUR

Subaru Outback 2.0i BOXER dísil, sjálfskiptur

Verð: 6.890.000 kr.

Ný LINEARTRONIC stíglaus sjálfskipting með þrepastillingum í stýri og leðurklædd rafdrifin sæti.

6,3 l / 100 km
í blönduðum akstri

10% NÝR LÁNAMÖGULEIKI
ÚTBORGUN / 689.000 KR.

SUBARU ER EINN ÖRUGGASTI BÍLL SEM ÞÚ GETUR KEYPT

Rekstraröryggi og gott endursöluverð er það sem allir þekkja og kemur fyrst upp í hugann. Lágur þyngdarpunktur, þverliggjandi BOXER vél og síteingt fjórhjóladrif með tölvustýrðri stöðugleikastýringu er lykillinn að akstursöryggi. Allir Subaru eru með 5 stjörnur í árekstrarprófunum EuroNCAP.

GERÐU ÖRUGG BÍLKAUP – KAUPTU SUBARU!

BL ehf
Sævarhöfða 2 / 110 Reykjavík
525 8000 / www.bl.is

GE bílar
Reykjanesbæ
www.bilahusid.is
420 0400

Bílasalan Bílás
Akranesi
www.bilas.is
431 2622

Bílasala Akureyrar
Akureyri
www.bilak.is
461 2533

Bílaverkstæði Austurlands
Egilsstöðum
www.bva.is
470 5070

IB ehf.
Selfossi
www.ib.is
480 8080

Vill framleiða 5.000 gaffla á næsta ári

Benedikt Skúlason, stofnandi og framkvæmdastjóri Lauf Forks, hefur í nógu að snúast við að koma hjólagöfllum fyrirtækisins á erlenda markaði. Lærði vélaverkfræði við Columbia-háskólann og frítíminn fer í hjóltreidar og skvass.

SVIPMYND

Haraldur Guðmundsson | haraldur@frettabladid.is

„Þessa dagana erum við að vinna í að koma vörinni á erlenda markaði en það tekur ansi mikinn tíma að ná utan um þau mál,“ segir Benedikt Skúlason, stofnandi og framkvæmdastjóri nýsköpunarfyrirtækisins Lauf Forks.

Fyrirtækið hefur þróað og framleitt nýja gerð af hjólagöfllum sem eru smíðaðir úr koltrefjum. Eins og kom fram í Markaðinum í október síðastliðnum þá hefur Lauf samið við bandaríska fyrirtækið QBP um dreifingu á göfllum í Kanada, Mexíkó og Mið-Ameríku.

„QBP er stærsti dreifingar- aðili hjólavarnings í heiminum. Þessi samningur er eins og að fá útgáfusamning hjá plötuframtækni því varan er nú orðin aðgengileg en svo þarf að gera eitthvað svo hún hreyfist í hillum verslananna. Við erum nú að vinna í því og svo einnig að búa okkur undir vörusýningar í Kaliforníu og Þýskalandi, og úti um allar trissur, sem verða eftir áramót,“ segir Benedikt.

Hann stofnaði fyrirtækið árið 2011, ásamt Guðbergi Björnsyni, en fyrirtækið er nú með fimm starfsmenn í fullu starfi.

„Við erum núna í fyrsta skipti að fara inn í fulla framleiðslu en gafflarnir eru framleiddir í Kína. Við stefnum að því að framleiða fimm þúsund gaffla á næsta ári.“

Benedikt lauk stúdentsprófi frá Menntaskólanum í Reykjavík árið 2004 og námi í vélaverkfræði frá Háskóla Íslands 2007.

„Á þeim tíma var lítið mál að fá vinnu og ég réð mig til Ísal í Straumsvík þar sem ég vann á

þróunarsviði fyrirtækisins í eitt ár. Síðan fór ég í mastersnám til Bandaríkjanna við Columbia-háskólann.“

Benedikt hóf störf hjá Marorku þegar hann kom aftur heim og var síðar ráðinn til stoðtækjaframleiðandans Össurar.

„Ég fór til Össurar af því að ég hafði brennandi áhuga á að hanna áþreifanlegar vörur úr koltrefjum og ég vann á koltrefjadelid fyrirtækisins í um það bil ár. Síðar stofnaði ég Lauf og var þá með mjög grófa frumgerð af göfllum í höndunum.“

Benedikt er í sambúð með Ragnheiði Jónsdóttur, ritara í forsætisráðuneytinu. Spurdur um áhugamál nefnir hann meðal annars hjóltreidar og skvass.

„Eins og gefur augaleið þá hef ég mikinn áhuga á hjóltreidum en ég er kannski ekki sá harðasti í nagladekkjunum og hjóla því ekki allt árið um kring. Á veturna er ég ýmist í skvassi eða að æfa hjá Bootcamp. Ég er mest í einhverju sporti þegar ég er ekki hér í vinnunni að reyna að koma þessum málum sem tengjast fyrirtækinu á koppinn.“

HJÓLANÖRD Benedikt hefur mikinn áhuga á hjóltreidum og hefur síðustu ár unnið að því að smíða léttustu hágæðahjólagaffla í heimi.

FRÉTTABLAÐID/GVA

GEKK UM SKÓG Í TAÍLANDI Í ÞRJA DAGA ÁN ÞESS AÐ SKIPTA UM FÖT

Framtíð Íslands er björt með slíka menn innanborðs.“

„Ég hef þekkt Benna í allmörg ár en ég og fjölskylda mín kynntust honum í Veggsporti, sem er samkomustaður þeirra sem iðka skvass á Íslandi. Benni er á líkum aldri og börnin mín og þau spila iðulega. Ég sá fljótt hversu mikill eðaldrengur hann Benni er og ekki hef ég enn séð hann missa sig í hita leiksins sem er þó býsna algengt meðal félaganna. Benni er fylginn sér í salnum og mér sýnist að það einkenni hann í því sem hann tekur sér fyrir hendur í lífinu. Þessi eiginleiki hans að hafa stjórn á sér í hita leiksins er svo sannarlega eitthvað sem nýtist honum á þeim vettvangi þar sem hann starfar.“

Brynja Halldórsdóttir, framkvæmdastjóri Norvikur

ekkert verkefni sé

„Benni er alltaf léttur í lundu og stutt í húmor og gleði hjá honum. Hann hefur skemmtilega nærveru og tekur sig ekki of hátíðlega. Hann er heldur ekki mikið að stressa sig á einhverjum smáhlutum. Mér er minnisstæð þriggja daga gönguferð sem við fórum saman í skógi í Taílandi og hann tók ekkert með sér nema fötin sem hann var í, stuttbuxur, bol og strigaskó. Í þrjá daga! Það sem er lýsandi fyrir Benna er þessi ástríða sem hann hefur í þeim verkefnum sem honum finnst áhugaverð. Hann hefur mjög skýra rökhugsun og mikla þrautseigju svo það virðist sem of stórt eða flókið fyrir hann.“

Árni Pétur Gunnsteinsson, verkfræðingur hjá Össuri ehf.

SIGURÐUR ERLINGSSON

Uppgreiðsluvandinn enn þá myllusteinn um háls ÍLS

Sigurður Erlingsson tók við starfi forstjóra Íbúðalánasjóðs í nóvember 2010 en hafði áður starfað hjá Landsbanka Íslands frá 2000-2008, fyrst sem sérfræðingur í greiningardeild og síðar sem forstöðumaður á alþjóðasviði bankans. Rætt er við Sigurð í nýjasta þætti Klínksins þar sem hann fer m.a. yfir svokallaðan uppgreiðsluvanda sem er helsta rót erfiðleika Íbúðalánasjóðs. Ríkissjóður hefur á síðustu árum þurft að leggja sjóðnum til rúmlega 50 milljarða króna til að halda eigin fé hans yfir lögbundnu lágmarki (4%) en það hefur samt ekki dugað til. Uppgreiðsluvandi Íbúðalánasjóðs birtist í því að viðskiptavinir sjóðsins, almennir lántakendur, geta greitt upp lán sín ef þeir vilja endurfjármagna þau. Sjóðurinn getur hins vegar ekki greitt upp eigin skuldabréf og því eiga fjárfestar alltaf von á öruggri ávöxtun á bréf sín. Þetta þýðir að sjóðurinn situr uppi með tugi milljarða króna vegna uppgreiðslu viðskiptavina sem hann getur ekki notað til að gera upp eigin skuldir.

klínkið

Þorbjörn Þórðarson
thorbjorn@365.is

Viðtalið við Sigurð Erlingsson er hægt að sjá í þættinum **Klínkinu** á www.visir.is.

Á síðustu árum hefur ríkissjóður tvívegis lagt fram nýtt eigið fé til að rétta stöðu Íbúðalánasjóðs, samtals um 50 ma.kr. Þarf sjóðurinn á frekara framlagi að halda frá ríkinu?

„Það er enn þá uppi sú staða að við erum að færa töluverða virðisrýmun til hliðar og það eru enn þá uppi óvissuþættir í rekstrinum. Meðan það er taprekstur til staðar þarf að leggja sjóðnum til fé ef menn ætla að viðhalda eigin fé sjóðsins. Ef markmiðið er að viðhalda eiginfjárlutfallinu jákvæðu, eða nálægt lögmæltu marki sem er fjögur prósent, sem við erum reyndar undir í dag, þá þarf eiginfjárlagsframlag til að dekkja það.“

Þessi uppgreiðsluvandi, er hann ekki rótin að erfiðleikum sjóðsins?

„Eitt af allra stærstu vandamálum sjóðsins sem búið að vera lengi viðvarandi. Þetta er stórt mál og þetta er þannig vandamál að það getur leyst vel en það getur líka farið mjög illa. Þetta er stórt vandamál á íslenskan mælikvarða og þetta er stórt mál í öllu samhengi. Þarna sitjum við uppi með rúmlega 50 milljarða króna í lausu fé en erum að horfa upp á að sitja uppi með 70-100 milljarða í lausu fé og getum í raun ekki greitt upp skuldir með samsvarandi hætti. Vandinn birtist í því að í stað þess að vera að lána út á fjögur prósent vöxtum erum að ávaxta þetta fé á þrjú prósent vöxtum.“

Vitum við hvernig á að leysa þetta vandamál?

„Það þarf að vera einhvers konar samkomulag um breytingu á þessu fyrirkomulagi. Annar valkostur er að takast á við tjónið ef allt fer á versta veg. Nauðasamningar við eigendur skuldabréfanna hafa aldrei verið ræddir.“

Hvað finnst þér um þær hugmyndir að Íbúðalánasjóður verði hlutaður í sundur þannig að annar hlutinn muni taka við félagslegu hlutverki sjóðsins á meðan hinn annast umsjón með núverandi útlánasafni og skuldum sjóðsins þar til lánasafnið er runnið út eða það selt?

„Ég held að þessi tvö félög geti átt náið samstarf. Menn geti jafnvel notað það sem til er í sjóðnum til þess að reka kerfi og ferla fyrir nýja lánveitandann en það þarf að vera til staðar fjárhagslegur aðskilnaður. Það er ákveðin hagkvæmni í því að samnýta kerfi sem eru á báðum stöðum.“

Þú hefur sagt að ÍLS hafi ekki birt greiðsluáætlanir þar sem miðað var við 0% verðbólgu og því hafi ráðgefandi álit EFTA-dómstólsins um að slíkt brjóti gegn tilskipun um neytendalán takmörkuð áhrif á sjóðinn, en hvað með lánasöfn annarra fjármála-fyrirtækja sem ÍLS hefur keypt?

„Það er ákveðin óvissa þar. Stutta svarið er að það er mismunandi og jafn ólíkt og aðilarnir eru margir. Það er mjög erfitt að segja hvaða áhrif þetta hefur á þessi lánasöfn. Hvað ÍLS varðar þá gáfum við ekki út greiðsluáætlanir og hvergi í okkar skjölum er gefið til kynna að það verði 0% verðbólga.“

SPENNANDI JÓLAGJAFIR!

ASUS

10" IPS HÁSKERPUSKJÁR

40.000 króna verðlækkun á þessari flottu spjaldtölvu frá Asus vegna hagstæðra innkaupa fyrir jólin. Skjárinn ber af með 1920x1200 upplausn í háskerpu og IPS skjátækni sem gerir alla liti mjög skýra og bjarta. Öflugur PowerVR SGX 544MP skjákjarni og tvíkjarna Intel Atom örgjörvi. 2GB í vinnsluminni og 32GB Flash minni sem hægt er að stækka um allt að 64GB með micro SD korti. Vegur aðeins 580gr.

49.990

FULLT VERÐ 89.990

ASU-ME302CIA027A

HVÍT MEÐ I5 OG SSD

TOSHIBA
TOS-L50BIT4

129.990

VINSÆLASTI SJÓNVARPSFLAKKARINN

A.C. Ryan
ACR-PV73500

19.990

FJÖGURRA KJARNA SKJÁTÖLVA

acer
ACE-DQSUREQ001

79.990

TRAUSTUR USB3 FLAKKARI

INTENSO
INT-MEMORYBOX3TB

16.990
FULLT VERÐ 19.990

8" SPJALDTÖLVA Á 14.990!

nextbook

14.990
NEX-NX008HD8G

LEIKJALYKLABORÐ MEÐ LED Í HVERJUM TAKKA

CORSAIR
COR-K70RGBMXBR

39.990

RAZER ABYSSUS LEIKJAMÚS

RAZER
RAZ-ABYSSUS2014

6.990

BORÐTÖLVA MEÐ QUAD CORE I5

ASUS

104.990
FULLT VERÐ 119.990
ASU-BP1AFI5444S0808

REYKJAVÍK
SUÐURLANDSBRÁUT 26
Sími 414 1700

AKUREYRI
GLERÁRGÖTU 30
Sími 414 1730

HÚSAVÍK
GARÐARSBRÁUT 18A
Sími 464 1600

EGILSSTAÐIR
KAUPVANGI 6
Sími 414 1735

KEFLAVÍK
HAFNARGÖTU 90
Sími 414 1740

SELFOSS
AUSTURVEGI 34
Sími 414 1745

AKRANES
ÞJÓÐBRAUT 1
SÍMI 431 3333

HAFNARFJÖRÐUR
REYKJAVÍKURVEGI 66
Sími 414 1750

INNANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ
Það verður spennandi að sjá hver tekur við lyklunum að Sölvhóls-götu 7. Einar K. Guðfinnsson hefur þótt líklegur.

Verkefni innanríkisráðherra eru bæði mjög fjölbreytt og vandasöm:

Óþarfi að fást um kyn eða búsetu

Tólf dagar eru liðnir frá því að Hanna Birna Kristjánsdóttir sagði af sér embætti innanríkisráðherra. Nokkur eftirvænting ríkir um það hver tekur við stólnum, enda er staðreyndin sú að enginn einn augljós kostur er í stöðunni. Einar K. Guðfinnsson hefur helst verið nefndur. Hann hefur mikla reynslu úr stjórnvöldum, er sá þingmaður sem einna lengst hefur setið á Alþingi. Að auki hefur hann reynslu af setu í sjávarútvegsráðuneytinu, þótt nærri megi geta að það embætti sé í eðli sínu gerólikt embætti innanríkisráðherra.

Markaðshornið

Jón Hákon Halldórsson
jonhakon@frettabladid.is

Peir mála-flokkar sem Hanna Birna bar ábyrgð á eru gríðarlega fjölbreyttir.

annars vegar og samgönguráðuneytið hins vegar allt þar til í ríkisstjórn Jóhönnu Sigurðardóttur og Steingríms J. Sigfússonar.

Verkefnum ráðuneytisins var síðan skipt á milli Sigmundar Davíðs Gunnlaugssonar og Hönnu Birnu eftir að þáverandi aðstoðarmaður Hönnu Birnu var ákærður fyrir trúnaðarbrot síðla sumars. Nú eftir að lausn hefur fengist í það mál fyrir héraðsdómi og Hanna Birna hefur axlað ábyrgð með því að víkja úr embættinu verður ekki síður spennandi að vita hvort til standi að fela einum ráðherra öll verkefni að nýju. Eða hvort ráðuneytinu verður skipt upp á nýjan leik.

Hvort sem málaflökkarnir verða í einu ráðuneyti eða tveimur, þá hlýtur að skipta máli hvernig tekst til með mannvál í ráðuneytinu. Raddir ýmissa hópa innan Sjálfstæðisflokksins eru sterkar. Sjálfstæðismenn í Vestmannaeyjum vilja að þingmaður Suðurlands gegni embættinu, að venju er rödd kvennahreyfingar flokksins um að kona gegni embættinu sterk. Sjálfum finnst mér réttast að taka undir með Heimdellingum, sem leggja áherslu á að velja hæfasta einstaklinginn í embætti innanríkisráðherra, óháð kyni eða búsetu.

SPÁNVERJAR MÓTMÆLA OLÍUBORUN Á KANARÍEYJUM

ÓSÁTTIR VIÐ OLÍUBORUN Spánverjar mótmæla harðlega olíuborun á Kanaríeyjum þessa dagana. Á meðal þess sem mótmælendur gerðu til þess að vekja athygli á sér var að birta ákall á hjálpu í sérstakri SOS-keðju. Strendur Kanaríeyja eru vinsæll ferðamanna-staður.

NORDICPHOTOS/AFP

Byggjum upp til framtíðar

Skoðun

Grímur Sæmundsen
formaður Samtaka ferða-
þjónustunnar (SAF)

Það er óhætt að segja að ferðaþjónusta á Íslandi standi nú á krossgötum og greinin horfi til móts við nýja tíma. Á síðasta ári varð ferðaþjónustan í fyrsta skiptið stærsta útflutningsatvinnugrein þjóðarinnar og var hlutfall hennar 26,8% af heildarútlutningstekjum. Sé horft til ársins í ár og tímabilið janúar-september skoðað var hlutfallið 28% og fer því enn vaxandi. Að mati Hagstofnunar hefði ekki mælst hagvöxtur í landinu á síðasta ári nema vegna vaxtar í ferðaþjónustu. Undanfarið ár hefur fjölgun erlendra ferðamanna sem sækja landið heim verið um 20% á ári og gera spár ráð fyrir um 15% aukningu á næsta ári. Þannig hefur ferðaþjónustan orðið að nýrri undirstöðuáttvinnugrein þjóðarinnar.

Þrátt fyrir að vel gangi er að mörgu að huga hvað þessa vaxandi atvinnugrein varðar. Það eru tækifæri við hvert fótmál til að gera betur, en áskoranirnar eru einnig fjölmargar. Ferðaþjónustan og stjórnvöld ásamt landsmönnum öllum þurfa að taka höndum saman og taka á þeim úrlausnarefnum sem við blasa. Það er hins vegar ánægjulegt að ferðaþjónustan hefur fengið meiri athygli stjórnvalda um leið og landsmenn gera sér í auknum mæli grein fyrir mikilvægi greinarinnar fyrir samfélagið og þjóðarbúið allt.

Stefnumótun ýtt úr vör

Í október sl. ákvað Ragnheiður Elín Árnadóttir, ráðherra ferðamála, að setja í gang vinnu við mótun stefnu og framtíðarsýnar fyrir ferðaþjónustu á Íslandi í samstarfi stjórnvalda og Samtaka ferðaþjónustunnar. Er lagt upp með að byggja öflugan grunn fyrir ferðaþjónustu á Íslandi og stuðla að samkeppnishæfni greinarinnar á alþjóðlegum vettvangi til lengri tíma. Fjölmargar skýrslur hafa verið teknar saman á undanföllum árum um ferðaþjónustu á Íslandi, en nú er unnið að heildstæðri langtímastefnumótun fyrir greinina og framkvæmdaáætlunum á grunni þessarar stefnumótunar. Á ráðherra ferðamála hrós skilið fyrir að stuðla að þessu brýna verkefni. Skipaður hefur verið stýrihópur um verkefnið undir forystu ráðherra ásamt undirrituðum, Helgu Árnadóttur, framkvæmdastjóra SAF, og Ólöfu Yri Atladóttur ferðamálastjóra. Þá sér verkefnahópur undir stjórn Guðfinnu Bjarnadóttur ráðgjafa um framkvæmd verkefnisins sem komið er í fullan gang. Segja má að starfinu hafi verið formlega ýtt úr vör í byrjun nóvember sl. á fjölmennum fundi ýmissa hagsmunaaðila, ekki bara úr greininni sjálfri heldur einnig úr öðrum áttum en eins og flestir vita er greinin afar víðfeðm og snertir marga þætti þjóðlífsins. Vinna við stefnumótunina mun standa yfir fram á vorið 2015 þegar niðurstöður munu liggja fyrir.

Ferðaþjónusta í fremstu röð

Miklar vonir eru bundnar við að niðurstöður stefnumótunarvinn-

“ Miklar vonir eru bundnar við að niðurstöður stefnumótunarvinnunnar verði leiðarljós fyrir íslenska ferðaþjónustu – þannig að Ísland skipi sér á bekk meðal þeirra þjóða sem eru í fremstu röð í heiminum í atvinnugreininni.

unna verði leiðarljós fyrir íslenska ferðaþjónustu – þannig að Ísland skipi sér á bekk meðal þeirra þjóða sem eru í fremstu röð í heiminum í atvinnugreininni.

Samtök ferðaþjónustunnar hafa lagt áherslu á að ferðaþjónustan búi við heilbrigða samkeppni og samkeppnishæf rekstrarskilyrði. Við teljum brýnt að nýsköpun og fagmennska treysti stöðir ferðaþjónustunnar sem atvinnugreinar og byggji á virðingu fyrir landi og þjóð. Þá þarf ferðaþjónustan að búa við innviði sem styðja framfarir hennar.

Fyrirtæki og vegvísar að sjálfbærni á 21. öldinni

Hin hliðin

Lára Jóhannsdóttir,
Lektor í umhverfis- og auðlindafæðum við viðskiptafræðideild HÍ

Rekstrarskilyrði fyrirtækja á 21. öld fela í sér minni notkun jarðefnaeldsneytis og takmarkað framboð auðlinda.

Hugtakið sjálfbær þróun felur í sér að núverandi kynslóð geti mætt þörfum sínum án þess að skerða möguleika komandi kynslóða á að uppfylla sínar þarfir. Til þess að svo megi verða þarf að gæta jafnvægis á milli efnahagslegra,

samfélagslegra og umhverfislegra þátta. Hugtakið sjálfbærni er þrengra en hugtakið sjálfbær þróun, en þá eru áherslurnar þær sömu en fyrir smærri einingar svo sem iðngreinar eða fyrirtæki.

Vegvísir að sjálfbærni

Árið 2010 gaf CERES út vegvísi að sjálfbærni fyrir fyrirtæki 21. aldarinnar. Í skýrslunni er fjallað um væntingar sem gerðar verða til fyrirtækja á öldinni. Væntingarnar eru settar fram í 20 liðum sem skiptast á fjóra flokka. Fyrsti flokkurinn fjallar um stjórnarhætti fyrirtækja, en þeir eiga að taka mið af sjálfbærri þróun. Hvatt er til þess að fjölbreytni sé höfð að leiðarljósi þegar skipað er í stjórnir fyrirtækja, stjórnir búi yfir þekkingu og reynslu á sviði sjálfbærni og að umbun stjórnenda taki mið af markmiðum og frammistöðu fyrirtækja varðandi sjálfbærni. Annar flokkurinn fjallar um þá hagsmunaaðila sem tengjast viðkomandi fyrirtækjum.

Þar er gert ráð fyrir því að fyrirtækin opni dyr sínar fyrir þeim og virki þá til þátttöku eftir því sem við á. Meðal hagsmunaaðila sem fyrirtæki eru hvött til að virkja eru fjárfestar, frjáls félagsamtök og aðrir hópar sem hafa eitthvað til málanna að leggja varðandi sjálfbærnistefnur fyrirtækjanna. Þriðji flokkurinn fjallar um upplýsingagjöf fyrirtækja en þar er gert ráð fyrir að fyrirtæki miðli upplýsingum um frammistöðu sína varðandi umhverfis- og samfélagslega þætti rekstrarsins.

Áþreifanlegur árangur

Fjórir flokkurinn – og sá mikilvægasti – fjallar um frammistöðu fyrirtækja á sviði sjálfbærni. Gert er ráð fyrir því að árangur fyrirtækja

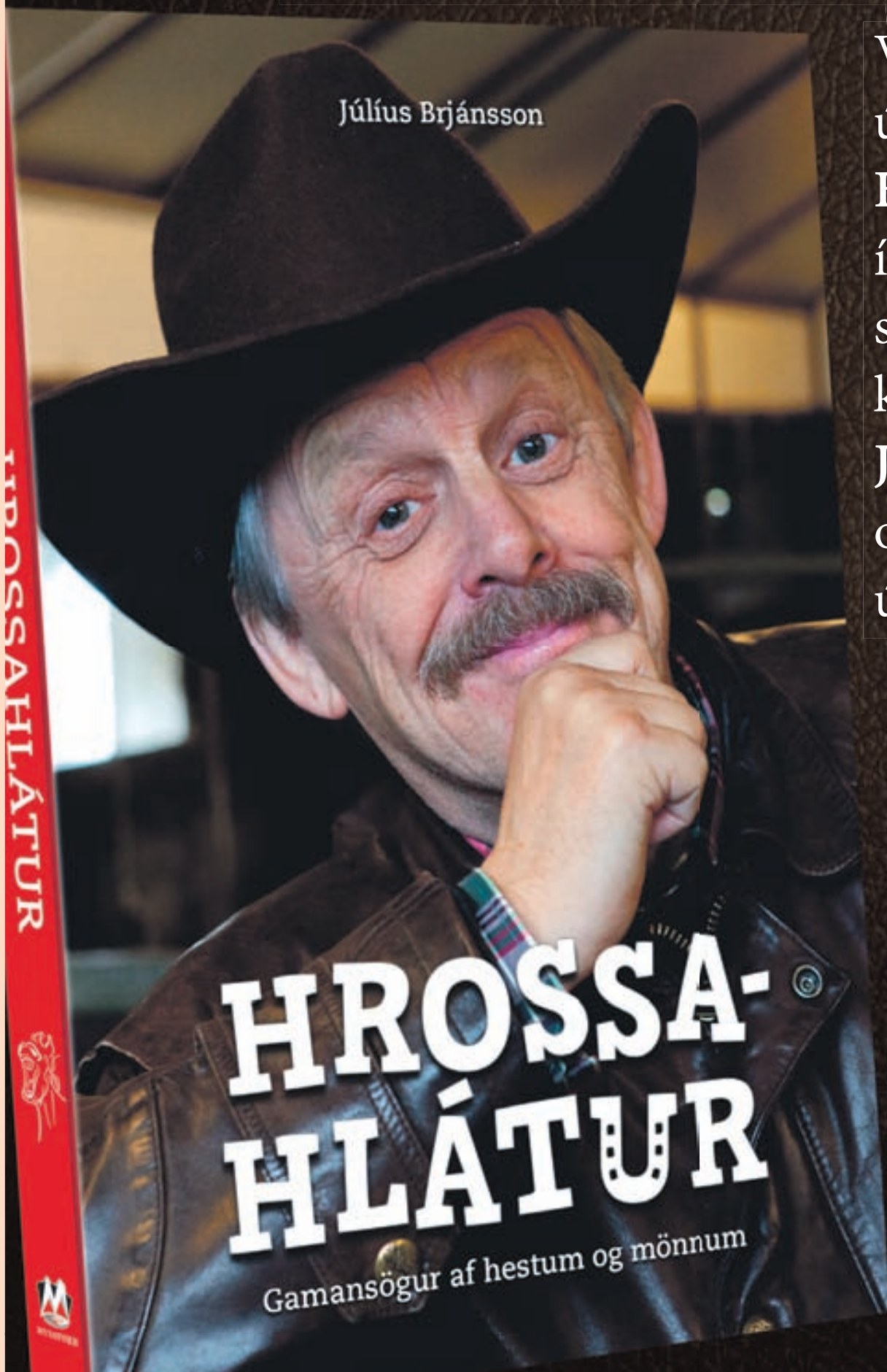
sé áþreifanlegur, þ.e. að fyrirtæki geti sýnt fram á að aðgerðir þeirra stuðli að sjálfbærri þróun. Loftslagsbreytingar eru teknar sem dæmi, en þar þurfa fyrirtæki að sýna fram á bættar orkunýtingu í eigin rekstri. Bætt mannréttindi eru einnig nefnd sem dæmi, auk þess sem hringrásarhugsun í rekstri stuðlar að minni tilurð á hættulegum úrgangi.

Rekstrarskilyrði fyrirtækja á 21. öld fela í sér minni notkun jarðefnaeldsneytis og takmarkað framboð auðlinda. Þau fyrirtæki sem best geta aðlagð sig þeim skilyrðum verða þau sem best munu þrífast á 21. öldinni að mati CERES. Eru íslensk fyrirtæki í stakk búin til að starfa við slík rekstrarskilyrði?

HROSSA- HLÁTUR

Gamansögur af hestum og mönnum

Við fögnum
útgáfu bókarinnar
Hrossahlátur
í Eymundsson
skólavörðustíg.
klukkan 17:00 í dag.
Júlíus Brjánsson áritar
og lesið verður
úr bókinni.

Austurstræti 18
Skólavörðustíg 11
Laugavegi 77
Hallarmúla 4

Álfabakka 14b, Mjódd
Kringlunni norður
Kringlunni suður
Smáralind

Hafnarfirði - Strandgötu 31
Kellavík - Sólvalldagötu 2
Akureyri - Hafnarstræti 91-93
Akranesi - Dalbraut 1

Ísafirði - Hafnarstræti 2
Vestmannaeyjum - Faxastíg 36
Flugstöð Leifs Eiríkssonar

PENNINN

Eymundsson

540 2000 | penninn@penninn.is | www.penninn.is | www.eymundsson.is

444 ÞÚSUNDA TAP SÍS í mínus

Rekstur Sambands íslenskra samvinnufélaga (SÍS) skilaði 444 þúsunda króna tapi á síðasta ári. Samkvæmt efnahagsreikningi fyrirtækisins nema eignir þessa fyrrum rísa í íslensku atvinnulífi um 14 milljónum króna en skuldirnar 306 þúsundum króna. SÍS var rekið með um 1,3 milljóna tapi árið 2012.

1.12.2014 „Núna eru upplýsingar að leka út úr þessum skattaskjólum með ýmsum hætti og það er líka verið að gera samninga, alþjóðlega samninga um upplýsingaskipti við þessi skattaskjól, og þá myndast þessi hæfilegi ótti. Svona kerfi vantar hérna á Íslandi. Það vantar þessa hvata sem eru í öðrum ríkjum svo menn komi fram.“

Frosti Sigurjónsson þingmaður.

300 MILLJÓNA LÆKKUN

Markaðsverðmæti Olíufélagsins N1 nemur 16 milljörðum

300 milljóna króna lækkun hefur orðið á hlutafé N1. Í tilkynningu til Kauphallar Íslands í gær segir að lækkunin sé með vísan til tilkynningar sem félagið birti opinberlega þann 25. nóvember síðastliðinn. Frá og með 27. nóvember 2014 var skráð hlutafé N1 hf. í viðskiptakerfi NASDAQ OMX Iceland 700 milljónir íslenskra króna að nafnvirði. Miðað við það er markaðsvirði félagsins 16,3 milljarðar.

STJÓRNAR- MAÐURINN

Glögg er gestsaugað

Stjórnarmanninum þykir sem málaferli breska kaupþingsmánsins Vincent Tchenguiz gegn Kaupþingi og öðrum hafi ekki farið jafn hátt í fjölmiðlum hér á landi og efni standa til.

FRÉTTIR af málinu hafa einblínt á þær upphæðir sem deilt er um, en krafa Tchenguiz nemur ríflega 400 milljörðum íslenskra króna, eða sem samsvarar rúmlega helmingi uppgefna heildareigna Kaupþings. Minna hefur hins vegar farið fyrir því að skoða þær forsendur sem að baki liggja. Forsaga málsins er sú að snemma árs 2011 réðst breska efnahagsbrotadeildin SFO í húsleit hjá Tchenguiz bræðrum í London, og handtók þá í kjölfarið. Síðar kom á daginn að húsleitirnar og handtökurnar höfðu verið ólöglegar, og gekk þetta mál svo nærri SFO að rætt var um það af fullri alvöru í Bretlandi að leggja þyrfti stofnunina niður. Fór þó svo að lokum að SFO greiddi Vincent Tchenguiz þrjár milljónir punda í skaðabætur og birti opinberlega afsökunarbeiðni.

Í SKAÐABÓTAKRÖFU Tchenguiz gegn Kaupþingi kemur fram að aðgerðir SFO voru byggðar á gögnum frá endurskoðunarfyrrirtækinu Grant Thornton og slitastjórn Kaupþings. SFO taldi sig ekki hafa næg gögn til að rannsaka Tchenguiz, og fékk því Grant Thornton til að útbúa skýrslu þar sem fram komu ásakanir á hendur Tchenguiz um saknæmt athæfi. Þar með fékk SFO átyllu til að ráðast gegn Tchenguiz, en í þessu ferli öllu virðist sem slitastjórn Kaupþings og sérstakur saksóknari á Íslandi hafi verið með í ráðum. Órlog SFO eru dæmi um hverjar afleiðingar misbeitingar valds eru í síðuðum réttarríkjum. Það er nefnilega ekki þannig að tilgangurinn helgi alltaf meðalið.

GLÖGGT er gestsaugað og þessi áfellsdómur yfir vinnubrögðum SFO, Kaupþings og sérstaks saksóknara vekur okkur vonandi til umhugsunar um hvort rétt hafi verið haldið á spilunum við rannsóknir síðustu ára hér á landi.

Þrætuepli til sölu?

ÁKVÖRDUN atvinnuveganefndar að setja átta virkjanakosti í nýtingarflokk fór misvel í menn og talaði stjórnarandstaðan um fruntaskap ríkisstjórnarinnar. Það stóð ekki á svörum frá fulltrúum ríkisstjórnarinnar: „Þið byrjuðuð!“

ATKVÆÐAVEIÐAR og kjördæmapólitik hafa lengi ráðið ferðinni þegar kemur að ákvörðunartöku sem snýr að þessum málaflökki. Ljóst er að ef arðsemissjónarmið væru höfð að leiðarljósi væri öðruvísi haldið á spilunum. Tímabært er að skoða alvarlega þann möguleika að selja Landsvirkjun, í hluta eða heild, samhliða eflingu regluverksins. Langtímahagsmunum þjóðarinnar er alltént ekki þjónað í núverandi kerfi.

Hörðu pakkarnir

• frá Dualit •

Brauðrist

- 2 brauðsneiðar
- auðvelt að þrifa
- tímastillir

Kr. 32.944,-

Handþeytari

- kraftmikill 400W
- margir aukahlutir
- auðvelt að þrifa

Kr. 16.900,-

Töfrasproti

- kraftmikill 700W
- 6-blaða hnifur
- margir aukahlutir

Kr. 19.453,-

Hraðsuðuketill

- 1,7l
- snúrulaus ketill
- ryðfrítt stál

Kr. 20.331,-

Mjólurfreyðir

- köld og heit froða
- ryðfrítt stál
- auðvelt að þrifa

Kr. 18.198,-

Við undirbúning í eldhúsi og við matreiðslu er fátt betra en að vinna með vönduð og góð tæki. Dualit tækin eru ekki einungis vönduð og traust heldur eru þau líka fallega hönnuð sem eykur enn á ánægjuna við að vinna með þau. Kynntu þér breiða vörulínu Dualit í verslun Fastus í Síðumúla 16. Dualit vörurnar eru margverðlaunaðar og hafa fengið m.a. stimpilinn frá Good Housekeeping Institute.

Veit á vandaða lausn